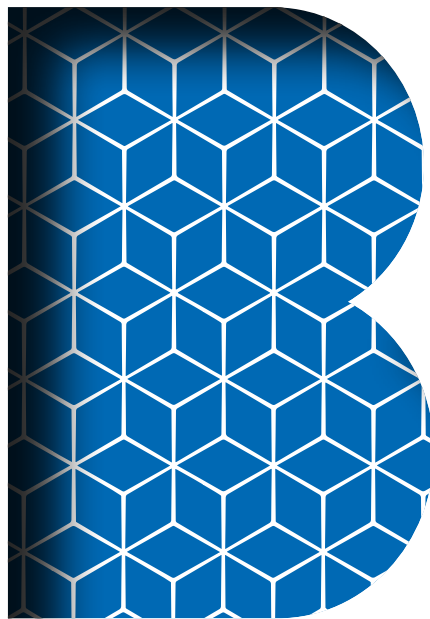

BABEL

BIBLIOTHEEK - KUNST - CULTUUR

Bouw mee aan Babel
Plan 2021 – 2024

Inhoud

Voorwoord	3
Dit is Babel...	
... in de samenleving	4
... missie en waarden	4
... strategie	5
... voor wie?	6
... wat gaan we doen?	8
... de gebouwen	13
... de resultaten	15
... de samenwerking	15
... het personeel	16
... een regionale organisatie	17
... de communicatie en marketing	18
... de financiën	18
... de codes	20
Bijlage	21

Voorwoord

Het nieuwe Babel, dat in januari 2019 officieel is ontstaan, is een product van deze tijd: divers, vol creativiteit en kennis, (on)zekerheden en op zoek naar een combinatie van oude en nieuwe wegen. Wat er anders is? Alles is anders.

In onze zoektocht waar we waarde kunnen toevoegen, zijn we uitgegaan van onze eigen kennis en kunde. Als aanvulling daarop hebben we inspiratie gehaald uit de Babelcolleges, waarin experts en ervaringsdeskundigen op allerlei gebieden hun verhalen en visies met ons hebben gedeeld, hebben we de Cultuurnota 'Cultuur maakt mensen' aandachtig gelezen, zijn we te rade gegaan bij de collega's in Breda en Tilburg. En omdat Babel van iedereen is, zijn we in gesprek met de stad. Daarvoor is in het najaar van 2019 het project Bouw mee aan Babel van start gegaan.

Babel is ook een regionale organisatie. Omdat we sterk hechten aan lokale verankering is en wordt er per gemeente – Vught, Sint-Michielsgestel, Boxtel en 's-Hertogenbosch - een meerjarenvisie geschreven waardoor zowel de kracht van de gezamenlijke als de unieke aanpak per gemeente tot haar recht komt.

Deze meerjarenvisie voor de gemeente 's-Hertogenbosch is een dynamisch stuk. Het is geen vastgesteld pad voor de komende vier jaar waar we geen stap van af kunnen wijken. Het is een richting waarin Babel wil groeien, een stevige basis als startpunt voor een toekomst vol mooie ontwikkelingen. Gaandeweg zal deze visie dus aangevuld worden met nieuwe plannen, verse ideeën en programma's waar we nu nog van dromen.

Nan van Schendel
Directeur-bestuurder

Dit is Babel – in de samenleving

Wij vinden dat iedereen de kans moet krijgen om zich te ontwikkelen en actief aan de samenleving deel te nemen. Onze samenleving stelt hoge eisen aan haar burgers. Zo moeten zij basisvaardigheden beheersen als lezen en schrijven, de weg kennen in de digitale wereld en mediawijs zijn. Bovendien is diezelfde samenleving in rap tempo aan het veranderen, wat vraagt om aanvullende competenties. Denk aan creatief denken, samenwerken en het ontwikkelen van sociale en culturele vaardigheden en probleemoplossend vermogen. Het is essentieel dat iedereen de kans krijgt om zich persoonlijk te ontwikkelen en actief aan de samenleving kan deelnemen. Dat kan door een leven lang te blijven leren. Wij zien het als onze opdracht om alle Bosschenaren in iedere fase van hun leven te helpen de vaardigheden en competenties te ontwikkelen waar onze veranderende samenleving om vraagt.

Om deze vaardigheden en competenties te ontwikkelen is het uitwisselen van kennis, ideeën en inspiratie onmisbaar. Wij stimuleren dat door onze relatie met de stad en haar inwoners te versterken en mensen met elkaar te verbinden. Zo dagen wij ze uit om hun creativiteit, kennis en verhalen met elkaar te delen. Cultuur zien wij als belangrijke motor om competenties te ontwikkelen en om de verbinding met de eigen omgeving sterker te maken. In aanraking komen met kunst, literatuur en muziek verrijkt, overbrugt verschillen en brengt daardoor mensen bij elkaar. Deze maatschappelijke opdracht is het fundament van onze missie, waarden en strategie.

Dit is Babel – missie en waarden

Babel is een ervaren organisatie met een nieuwe naam. De kennis en expertise die in Babel samenkomen zijn de basis voor de toekomst. Het maakt de dienstverlening vanaf het eerste moment al enorm breed. Wil iets met literatuur, cultuur of kunst in 's-Hertogenbosch? Grote kans dat je het bij Babel vindt.

Wij dromen van een samenleving waarin iedereen zich een leven lang kan blijven ontwikkelen, individueel, als groep en als samenleving. Babel stimuleert dat je steeds nieuwe ontdekkingen doet en je blijft ontwikkelen. Daardoor groeit het zelfvertrouwen. Het gevoel dat je vandaag net iets groter bent dan dat je gisteren was. Daar doen we het voor.

Wij dragen bij aan een open, inclusieve samenleving. Bij Babel ben je altijd welkom. Je kunt er binnenstappen op verschillende plaatsen. Het vlaggenschip is te vinden in het centrum van Den Bosch, aan de Hinthamerstraat 72-74. Daarnaast is Babel te vinden in Perron 3 in Rosmalen en in de wijken, op scholen, tijdens festivals en evenementen of op creatieve hotspots in de stad.

Babel is een organisatie met een persoonlijke inslag. Medewerkers, vrijwilligers, partners, huisgenoten, we bereiken onze doelen het liefst met elkaar en vinden het belangrijk hoe we samenwerken: plezierig, nieuwsgierig en in contact met klanten.

Dit is Babel - strategie

Cultuurparticipatie draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling en het burgerschap van Bosschenaren. Wij stimuleren cultuurparticipatie door middel van taal- en leesbevordering, levendig leren en talentontwikkeling. En dat doen we voor alle Bosschenaren, van jong tot oud.

Voor **persoonlijke ontwikkeling** wordt de basis op jonge leeftijd gelegd. De kinderopvang en het onderwijs investeren in het meegeven van kennis en vaardigheden aan de jeugd. Dit begint bij spelvormen, taal en rekenen, en breidt zich uit naar het leren in de zaakvakken. Deze investering legt de basis voor het latere deelnemen aan de samenleving, en is daarom bij de jeugd het grootst. Ook op latere leeftijd blijft het hebben van goede basisvaardigheden een vereiste. Het is dan met name een aandachtspunt om doelgroepen die deze basisvaardigheden niet beheersen een vangnet te bieden, waardoor zij zich voldoende kunnen bekwamen om in hun omgeving te kunnen functioneren.

Bij **burgerschap** vindt een tegenovergestelde beweging plaats. Nadat bij kinderen de eerste basis is gelegd, speelt het inzetten van kennis en vaardigheden in de samenleving een toenemende rol. Dit ontwikkelingsgebied krijgt steeds meer aandacht omdat door de individualisering en de multiculturele samenleving de betrokkenheid van burgers bij elkaar en hun omgeving afneemt. Een eerste kennismaking met burgerschap vindt plaats bij kinderen, bij jongeren neemt het ontwikkelen van omgevingsbewustzijn en burgerschap toe, en van volwassenen verwacht de participatiemaatschappij dat zij zich als volwaardig burger kunnen inzetten. Daarom groeit de aandacht voor burgerschap binnen cultuurparticipatie met de leeftijd van de doelgroepen mee.

Dit is Babel – voor wie?

Van jong tot oud

Per leeftijdsgroep kunnen waarden worden afgeleid en beschreven. Deze waarden geven aan wat wij gericht op doelgroepen willen bereiken, en welke opbouw wij daarbij voor ogen hebben.

In 's-Hertogenbosch heeft elk kind in zijn eigen omgeving recht op het ontwikkelen van taalvaardigheden en creativiteit en een kennismaking met kunst.

De basisvaardigheden taal en creativiteit horen thuis in de ontwikkeling van ieder kind. Daarnaast zorgt een kennismaking met kunst ervoor dat kinderen leren om met een andere blik naar de wereld te kijken. Voor zowel het ontwikkelen van basisvaardigheden als een kennismaking met kunst heeft het kind het aanreiken van leerstof nodig. Daarom moeten taal, creativiteit en kunst onderdeel uitmaken van het basisaanbod van zowel de kinderopvang als het onderwijs.

We gaan in deze periode onderzoeken of we onze droom kunnen waarmaken: alle kinderen tot 18 jaar krijgen gratis toegang tot bibliotheek, kunst en cultuur. Daarmee leg je een échte basis voor deelname aan de maatschappij.

Maar leren vindt ook buitenschools plaats. Ieder kind met een wens of behoefte om buitenschools verder met taal, kunst of cultuur kennis te maken moet daartoe in de gelegenheid worden gesteld. Ongeacht afkomst of gezinssituatie en in de eigen omgeving. Daarom spelen ook ouders binnen deze doelgroep een belangrijke rol.

In 's-Hertogenbosch kunnen alle jongeren hun creatieve en kunstzinnige vaardigheden inzetten voor het verbreden van hun blik op de wereld.

Leren door te doen staat centraal bij jongeren. Jongeren moeten niet alleen de wereld om zich heen, maar ook hun eigen mogelijkheden en talenten in een veilige omgeving leren kennen. Door aan de slag te gaan met vraagstukken uit het maatschappelijke- en bedrijfsleven bijvoorbeeld en door te leren met andere ogen naar de wereld te kijken. Daarom willen wij binnenschools creativiteitsontwikkeling stimuleren en ontmoeting met de (lokale) kunsten organiseren. En omdat de ontdekkingsstocht van jongeren zich niet tot het onderwijs beperkt, stellen wij in het domein van de vrije tijd kennis en faciliteiten beschikbaar om jongeren de regie over hun eigen culturele programma te geven. Samen met partners zetten wij ons tevens in voor jongeren die hun basisvaardigheden nog onvoldoende beheersen, zodat zij toch kunnen deelnemen aan het onderwijs of toegang vinden tot de arbeidsmarkt.

In 's-Hertogenbosch dragen alle volwassenen bij aan een sociale en cultureel levendige stad.

De cultuur van de stad wordt bepaald door haar inwoners en de mate waarin zij bij elkaar en de stad betrokken zijn. Daarom vinden wij het belangrijk dat het culturele leven in 's-Hertogenbosch toegankelijk en relevant is voor alle inwoners. Hierbij maken wij onderscheid tussen het verlagen van de drempel naar de stedelijke culturele programmering en het inzetten van kunst voor sociale en maatschappelijke doeleinden enerzijds en activiteiten gericht op ontmoeting en het maatschappelijke debat anderzijds.

Net als bij jongeren gaat ook voor deze doelgroep onze aandacht uit naar het bieden van een vangnet voor inwoners die achterblijven in hun basisvaardigheden. Samen met partners werken wij aan een ketenaanpak die iedereen in staat stelt aan te haken bij het leven in de stad.

Dit is Babel – wat gaan we doen?

Drie speerpunten

Bij zowel kinderen als jongeren als volwassenen spelen drie speerpunten een belangrijke rol in het streven naar cultuurparticipatie: taal- en leesbevordering, levendig leren en talentontwikkeling.

Taal- en leesbevordering

Taal loopt als een rode draad door de persoonlijke ontwikkeling heen. Dit begint bij kinderen met het leren praten en spelen, het leren lezen en schrijven en het onderzoekend leren. Zo wordt de basis gelegd voor het vormen van persoonlijkheid en zelfstandigheid. Voor kinderen, jongeren en volwassenen spelen bovendien communicatievaardigheden een belangrijke rol. Het beheersen van taal is nodig om te kunnen begrijpen wat er van je wordt verwacht, maar ook om zelf te kunnen aangeven waar grenzen en behoeftes liggen. Daarnaast biedt taal toegang tot een wereld vol kennis en informatie, die een leven lang bijdraagt aan persoonlijke groei.

Het onlangs verschenen PISA onderzoek 2003 -2018 toont aan dat het slecht gesteld is met de leesvaardigheid bij Nederlandse jongeren. PISA staat voor Programme for International Student Assessment en is een grootschalig vergelijkend trendonderzoek naar de wijze waarop 15-jarige leerlingen worden voorbereid op het functioneren als mondige burger in de huidige kennismaatschappij. Kinderen met laagopgeleid ouders hebben een flinke achterstand en die achterstand wordt groter. Ook Stichting Lezen onderkent dat stimuleren van leesvaardigheid een lastig probleem is in een zeer recent gepubliceerd rapport 'Lezen stimuleren via vrij lezen, boekgesprekken en app-berichten' In dat rapport is op verschillende manieren onderzocht hoe je lezen kunt stimuleren: voorlezen, stimulerende ouders en vrienden, een ruim aanbod, tijd inroosteren voor vrij lezen op rustige plekken en praten over boeken.

In de lijn taal- en leesbevordering werken wij daarom onvermoeid verder aan taalontwikkeling en stimuleren wij het lezen:

- **Zo jong mogelijk met taal in aanraking komen**, door voorlezen, liedjes zingen, spelenderwijs boeken ontdekken en leesplezier ontwikkelen. De uitgebreide collectie van Babel in de 2 bibliotheken en in het onderwijs is – samen met de deskundigheid van leesconsulenten en bibliotheekmedewerkers – daar een prima basis voor. We werken intensief samen met kinderopvang- en onderwijsinstellingen, zodat wat we ontwikkelen naadloos past aan de behoefte van het onderwijs

- **Blijven lezen** is belangrijk, lezen is een spier die geoefend moet worden omdat anders laaggeletterdheid op de loer ligt. Daarom ontwikkelen we programma's en activiteiten die collectie en mensen tot elkaar brengen. We zoeken naar bewezen effectieve methodes en sluiten aan bij landelijke organisaties.
- Door de digitalisering neemt taal in gedrukte vorm af. Daarentegen groeit de informatiestroom via digitale media exponentieel. Bij de lijn taal- en leesbevordering krijgen daarom ook mediavaardigheden en mediawijsheid een plaats. **Mediawijsheid** voor kinderen, jongeren en volwassenen richt zich op het verantwoord omgaan met de diverse digitale platforms.
- We stimuleren om kennis met elkaar te delen, bijvoorbeeld via het debatplatform RUW en de KennisCloud. We gebruiken actuele thema's om bij te dragen aan maatschappelijke beeldvorming en om mensen uit te dagen hun eigen mening en beeld te vormen. BABEL en RUW ontwikkelen i.s.m. het onderwijs het **debatcentrum van Den Bosch**: laagdrempelig, interactief en gericht op dialoog.
- Literatuur blijven we stimuleren. Voor nieuwe Nederlanders en regionale jongeren werken we met schrijvers en designers aan **de Nieuwe Canon van Brabant**: kunst, literatuur en wetenschap worden ontsloten voor de nieuwe generatie.
- Met JADS werken we met het Bossche publiek aan nieuw **kritisch bewustzijn**. Ons publiek is één grote levende onderzoeksgroep die zelf de nieuwe standaarden stelt. We formuleren met hen nieuwe standaarden rond privacy en databeheer. Kennisvorming, bewustzijn en beïnvloeding van het publieke debat over data en privacy staan centraal.
- In het **Geheugenhuis** werken mantelzorgers, vroeg-dementerenden en mensen met Alzheimer samen met professionals uit de zorg en met kunstenaars aan nieuwe methoden en technieken om het geheugen op peil te houden en te prikkelen.

Levendig Leren

Iedereen is creatief, maar het is in de complexer wordende samenleving steeds belangrijker om te investeren in leervormen die deze creativiteit leren benutten. Wij willen als onderdeel van de persoonlijke ontwikkeling creativiteit stimuleren. Bovendien neemt in de veranderende wereld het belang toe om wat er om je heen gebeurt te kunnen begrijpen en hierop te kunnen reflecteren. Daarom mag volgens ons ook kunst in geen enkel leerproces ontbreken. Uit het project 'Kansen voor kinderen' blijkt de veranderende rol in het onderwijs en wordt vakinhoudelijke expertise in samenwerking met externe partners ingekleurd. Daarbij zal ook aandacht ontstaan voor de wisselwerking tussen expertises. Zo worden cultuur en sport gezien als twee terreinen die gezamenlijk de ontwikkeling van het kind compleet maken, en vertonen de doelen die worden gesteld voor creativiteit en kunst steeds meer raakvlakken met natuur, gezondheid en techniek. Wij stellen ons de komende jaren graag op als partner om deze veranderingen in het onderwijs verder vorm te geven. Niet alleen door het aanreiken van aanbod, maar door als expert de waarde van creativiteit en kunst in te brengen in nieuwe onderwijsconcepten. Daarom gaan we de volgende zaken doen:

- We werken met de culturele organisaties in de stad en met de kinderopvang- en onderwijsinstellingen op basis van hun behoeften aan een pakket van activiteiten en methoden waarin **creativiteit en kunst als een doorlopende leerlijn** wordt aangeboden.
- Binnen het basispakket voor creativiteit en kunst gaat speciale aandacht uit naar muziek. We zoeken samenwerking met de belangrijkste muziekscholen in de stad om tot een volledig en goed toegankelijk aanbod te komen. Voor het versterken van die samenwerking is **een stedelijke muziek coördinator** (18 u/w) nodig die in opdracht van de gezamenlijke partijen werkt en wordt ondergebracht bij de Regionale Muziekschool.
- In onze rol van **makelaar** - faciliterend en verbindend - brengen we alle muzieklokalen, oefenruimtes en concertplekken in de stad in beeld, evenals het volledige aanbod van muzieklessen. Wat er ontbreekt wordt in kaart gebracht en aan de orde gesteld. We werken met de regionale muzieksector aan harmonisatie van tarieven, uitwisseling van methoden en transparantie van prijzen.

- Wij zijn een **huiskamer van amateurmuziek** in Den Bosch, met betaalbare faciliteiten voor docent en cursist.
- In samenwerking met Theater naar de Parade organiseren we in 2021 een nieuw **groot muziekspektakel**.
- Voor het stimuleren van de amateurkunsten zijn we **makelaar voor cursussen in de vrije tijd voor jong en oud**. We brengen in kaart wat de stad al kent, wat de stad nodig heeft en wat er ontbreekt. En ondernemen actie. We starten met Urban Arts.
- Onze kennis en expertise op het gebied van **keramiek** willen we blijven aanbieden en uitbreiden. We gaan samenwerking zoeken met Cor Unum, EKWC en Céramique. Het cursusaanbod wordt uitgebreid en kunstzinniger gemaakt en dwarsverbanden tussen keramische technieken en design worden sterker.

Talentedontwikkeling

Wij geloven dat iedereen de kans moet krijgen om zijn artistieke talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Waar je dit doet, met wie en hoe goed je bent staan daarbij niet voorop, wel dát je dit doet.

- Wij zullen ons de komende jaren inzetten voor een **doorstroom van binnen- naar buitenschoolse cultuureducatie**. Door onze aanwezigheid in het basis- en voortgezet onderwijs kunnen wij een belangrijke rol spelen in het stimuleren van jeugd en jongeren tot een buitenschoolse verdieping in kunst en cultuur. Studio73 blijven we daarvoor inzetten.
- Niet iedereen is in dezelfde mate getalenteerd. Net als bij sport bevinden zich tussen beoefenaars van kunst in de vrije tijd ook enkele toptalenten. Binnen het culturele veld van 's-Hertogenbosch en de provincie wordt op hoog kwalitatief niveau gewerkt met toptalenten. Wij zoeken in de komende jaren naar aansluiting bij hen om **een keten mogelijk te maken voor talentontwikkeling**.

- De Bossche culturele infrastructuur heeft in haar uitstraling en kwaliteit een regionaal, landelijk en internationaal bereik. Tegelijkertijd bestaat de behoefte om cultuur maatschappelijk in de stad te verankeren toe. Zowel de jeugd als jongeren en volwassenen kunnen van de **stedelijke culturele programmering** leren over kunst. Die programmering moet dan wel bekend zijn, en goed ontsloten. We zullen Cultuurbosch daarvoor versterken en vernieuwen en onze makelaarsrol gebruiken. Bovendien kunnen wij de zichtbaarheid van de programmering van onze partners vergroten door ze te koppelen aan ons culturele centrum in de Hinthamerstraat
- Creativiteit en kunst zijn een middel om het welzijn van de inwoners van de stad te bevorderen. De kracht van creativiteit en kunst zullen wij via culturele interventies inzetten, bijvoorbeeld bij ouderen in het **bevorderen van zorg en gezondheid.**

Het digitale atelier en de mediawerkplaats zijn voor ons publiek nieuwe expressiemiddelen en leersituaties. Het digitaal atelier is een openbare werkplaats voor Bosschenaren. Middenin de stad waar Jeroen Bosch is opgegroeid en zijn beroemdste kunstwerken maakte. Waar hij op straat zijn inspiratie opdeed en tot de meest bijzondere creaties kwam. Waar hij het ambacht onder de knie kreeg en van waaruit hij de wereld verbaasde. Hij produceerde opmerkelijke kunstwerken, anders dan wat de wereld gewend was. Jeroen Bosch staat voor eigenzinnig en vernieuwend. In die geest hebben we een plek in de stad voor alle Bosschenaren en regio-genoten om met bevlogenheid aan de slag te gaan. Maar dan in een atelier met digitale middelen, anno nu en de toekomst. De drang om te ontdekken en te scheppen is dezelfde als 600 jaar geleden. Het atelier wordt een uitnodigende en toegankelijke werkplaats, ontmoetingsplek en podium en bevindt zich in het hart van het gebouw aan de Hinthamerstraat 72-74. De programmering past bij het Jeroen Bosch Kwartier. Vanzelfsprekend werken we samen met SPARK en de media- en technologie werkplaatsen op scholen en opleidingen.

Dit is Babel - de gebouwen

Onze ambities hebben letterlijk ruimte nodig, een feit dat ook wordt onderkend in het Bestuursakkoord van 2018 – 2022. Wij zien de gebouwen van Bibliotheek en Muzerije aan de Hinthamerstraat als die ‘centrale, makkelijk toegankelijke voorziening’ waarvan het akkoord het belang onderstreept en die ook in onze ogen zo belangrijk is voor de toekomstige dienstverlening aan onze klanten en partners.

Daarom willen wij onze panden omvormen tot een toonaangevend cultureel en educatief knooppunt. Een plek van bedrijvigheid en dynamiek met een verrassend en gevarieerd cultureel- en educatief aanbod. Een programma dat nog meer Bosschenaren verleidt tot (zelf) maken, meemaken en (mee)doen.

De thuisbasis van Babel aan de Hinthamerstraat is een publieke plek in het hart van de stad, relevant voor de ontwikkeling van de binnenstad en een vertrouwde plek voor bezoekers. Babel is wat ze noemen ‘de derde plek’. De plek waar je je, naast thuis en werk of school, op je gemak voelt en waar je graag bent. Hoe het gebouw is ingericht, wat er waar te vinden is en hoe de verschillende diensten worden gepresenteerd, is van essentieel belang voor dat vertrouwde gevoel van bezoekers. Het plan waarmee de panden van Babel naadloos in de dienstverlening passen is volop in ontwikkeling. We denken na over hoe we de ruimtes indelen zodat podium, werklokaal, atelier en collectie optimaal tot hun recht komen.

Wij zijn ervan overtuigd dat het mogelijk is om met behoud van beide panden een betaalbare en duurzame oplossing te creëren, waarbij de kwaliteit en veelzijdigheid van de dienstverlening groeit, meer mensen bereikt kunnen worden en meer impact gerealiseerd wordt voor de inwoners en de stad. Door deze publieke plekken als fundament van onze visie en missie in te zetten en als één locatie te gaan gebruiken, plaatsen we letterlijk het knooppunt van kennis en cultuur in het hart van de stad. Daar waar het hoort. Het aanpassen van de ruimte aan de nieuwe organisatie betekent dat investeringen in de panden (zowel die uit het recente verleden als die nog in de planning staan) gecombineerd worden met de nieuwe gebruiksdoelen en -eisen van de nieuwe organisatie. Daarvoor maken we deel uit van het project van de gemeente waar technisch onderzoek en programma van eisen zullen leiden tot een besluitvormingsproces in 2020/2021. Het hoopvolle perspectief is dat we vanaf 2022/2023 een hernieuwd gebouw kunnen gebruiken.

We bewegen mee met de veranderende eisen van de tijd en passen het

interieur daaropaan. Daarmee volgen we een traditie die al honderden jaren bestaat aan de Hinthamerstraat en zijn we dus tegelijk vertrouwd en vernieuwend. Het interieur en de historie van het gebouw horen bij het ontwikkelplan. In overleg met Erfgoed Den Bosch en geïnteresseerden halen we de verhalen van de panden naar boven. Daarbij letten we meer op de uitstraling dan op enkel historisch mooi zijn. Ook een gebouw heeft charisma en we zijn bij Babel dan ook trots op ons 'thuis'.

We richten een speciale Bossche kamer in die uitkijkt op de Sint Jan. Mensen kunnen hier luisteren naar verhalen over de stad of de collectie boeken over 's-Hertogenbosch raadplegen. Het gaat hier echter niet alleen over het verleden van de stad maar ook over de toekomst. Hier wordt allerlei informatie verzameld over thema's die te maken hebben met het leven in de stad, zoals huisvesting, groenvoorziening, mobiliteit, leefbaarheid van de wijken etc. Inwoners gaan er met elkaar in gesprek, krijgen daardoor inzicht in het functioneren van hun stad en denken mee over oplossingen.

Met de campagne 'Bouw mee aan Babel' (BouwmeeraanBabel.nl) vragen we aan de mensen in 's-Hertogenbosch wat zij van betekenis vinden voor Babel en haar huisvesting. De campagne is in het najaar van 2019 begonnen en loopt door tot in 2020/2021. In de eerste fase van de campagne hebben we aan de mensen in 's-Hertogenbosch gevraagd welke wensen, ideeën en dromen zij hebben over de toekomstige huisvesting van Babel. Daarop zijn meer dan 500 reacties gekomen die we als input hebben gebruikt bij het opstellen van het Programma van Eisen. Veel genoemd zijn: de behoefte aan rust en stilte, aan fijne speel/leerplekken voor de kinderen en aan inspirerende ruimtes voor ontmoeting en vrije beoefening van kunst, muziek, theater en dans. Daarnaast ging het ook over sfeer en comfort, over betere toegankelijkheid en over meer technische zaken zoals klimaat, ventilatie, hoeveelheid stopcontacten en kwaliteit van de wifi. Al deze reacties hebben we zorgvuldig doorgenomen en gecombineerd met onze eigen inzichten worden ze gebruikt in het Programma van Eisen.

Dit is Babel - de resultaten

In de voorgaande pagina's wordt het beleid voor de komende vier jaren op hoofdlijnen beschreven: in essentie de vraag van het waarom en het wat. Niet op detail: gelet op de vele maatschappelijke ontwikkelingen en gezien het feit dat veel van ons werk in samenwerking met anderen wordt opgezet en uitgevoerd vinden we dat ook niet reëel.

Om een goed inzicht te krijgen in wat Babel realiseert voor de stad, stellen we monitoring voor op de volgende punten

- Aantal bezoekers
- Aantal deelnemers projecten, cursussen
- Aantal lidmaatschappen
- Aantal samenwerkingspartners
- Publieksonderzoek 1 x per 2 jaar (extern)
- Evaluatie inhoudelijke samenwerking met partners 1 x per 2 jaar (extern)¹

Samen met Avans en andere betrokken instellingen gaan we jaarlijks de Bossche leesmonitor organiseren: hoe staan we ervoor? Wie zijn de nieuwe lezers? Hoe lezen wij in 2030?

Er wordt veel geschreven en gesproken over het meten van maatschappelijke impact en effect. In de komende jaren streven we naar herijking van de meting van het publieksbereik, op basis van nieuwe landelijke inzichten.

Dit is Babel - de samenwerking

Als **Cultuurstad van het Zuiden** heeft Den Bosch een enorm rijk en gevarieerd aanbod en Babel is daar met trots onderdeel van. Wij investeren in Cultuurstad van het Zuiden door (actief) te participeren, met vooral aandacht voor de eigen inwoners van de stad. Wij hebben speciale aandacht voor een verbindende rol tussen de professionele en vrijetijdskunst en tussen kunst/cultuur en andere maatschappelijke domeinen als onderwijs en zorg. De breed gedragen wens om te komen tot structurele vormen van samenwerking nemen we serieus en we investeren daarin. De vorm die we daarbij kiezen, hangt af van de betrokken partners en het gezamenlijk bepaalde doel.

Cofinanciering is een essentieel onderdeel van samenwerking. Het budget van Babel zal daarbij vooral worden ingezet voor haar verbindingsrol (bijvoorbeeld in de vorm van consultants) en voor conceptontwikkeling voor nieuwe diensten en producten en in mindere mate voor de directe uitvoering ervan. Onder het adagium “te onderscheiden, maar niet te scheiden” vormen de verschillende geldstromen binnen de cofinanciering de mogelijkheid tot een concrete samenwerking, zonder dat cultuurgelden direct gebruikt worden voor de uitvoeringspraktijk van andere terreinen als onderwijs, zorg en gezondheid. We willen graag het over de leeftijdsgroepen heen werken met programmalijnen inbrengen in de samenwerking met andere partners. Zo ontstaat een ketenbenadering waar ook sterke behoefte aan is: het koppelen van taalvaardigheden aan ouderparticipatie en het verbinden van leren, maken en genieten van kunstbeoefening zijn daar voorbeelden van. Vergelijk ook de werkwijze bij Age Friendly City, Boekstart/bestrijding laaggeletterdheid met GGD etc.

Het organiseren van de samenwerking op **regionale schaal** wordt als wens, of zelfs als een noodzaak gezien. Redenen daarvoor zijn dat samenwerkingspartners regionaal werken, de problematiek zich buiten de lokale gemeentegrenzen manifesteert (taal en vluchtelingen) of de nodige expertise niet overal aanwezig is. Babel werkt met haar partners op terrein van bestrijding laaggeletterdheid al regionaal. Onze verwachting is dat de komende jaren deze werkwijze verder zal worden uitgebouwd op andere terreinen.

Dit is Babel - het personeel

De meest bepalende factor voor het succes van Babel zijn onze medewerkers. We bepalen samen met hen de koers, we geven ze verantwoordelijkheid en bevoegdheid zodat ze kunnen meebouwen en eigenaarschap kunnen voelen. We geloven dat zij hun talenten kunnen ontwikkelen door begeleiding en samenwerking en dat ze daardoor steeds breder inzetbaar zijn binnen en buiten de organisatie.

Onze medewerkers zijn specialisten in kennisoverdracht, leesbevordering en cultuureducatie. Ons vakmanschap zit ook in het leggen van verbindingen, zowel buiten als binnen. Onze medewerkers functioneren dus ook als adviseur, coach, programmamaker en netwerker.

We hebben de volgende aandachtspunten voor de komende periode geformuleerd:

1. Bijscholing medewerkers vindt continu plaats door en met elkaar;
2. Groei van eigenaarschap gaat hand in hand met effectief ingerichte processen en projectmatig werken;
3. Er komt een herijking van de gesprekkencyclus manager/medewerker;
4. Integratie van de drie voormalige culturen krijgt blijvend aandacht;
5. Herziene functiewaardering conform nieuwe cao.

Omvang formatie Babel 2020 is in fte

Bibliotheken	31
Onderwijs & Educatie	20
Leren maken doen	10
Facilitair & Horeca	8
Directie & Administratie	7
Communicatie & Marketing	5
Totaal	81

De samenstelling van medewerkers stamt uit drie verschillende organisaties. Komende jaren is actief sturen op diversiteit noodzakelijk zodat het personeelsbestand een afspiegeling van de Bossche en regionale samenleving wordt.

Dit is Babel - een regionale organisatie

We voeren naast Babel Den Bosch ook het bibliotheekwerk uit in de gemeente Boxtel, Vught en Sint-Michielsgestel. We hebben lokale verankering hoog in het vaandel staan en zorgen er tegelijkertijd voor dat zowel de kracht van de gezamenlijke als de unieke aanpak per gemeente tot haar recht komt. De vier collecties beschouwen we als 1 collectie waar klanten gebruik van kunnen maken, de programmering wordt zoveel als mogelijk samen aangepakt, medewerkers kunnen hun kennis delen en ondersteunende systemen (ICT, financiën, personeel) zijn integraal ingericht. We streven naar ambtelijk en bestuurlijk overleg met de 4 gemeenten gezamenlijk zodat kennis kan worden gedeeld en onze opdrachten zo eenduidig mogelijk kunnen worden geformuleerd. Onze ambitie is om vanaf 2021 te werken met een bestuurlijk covenant van de vier gemeenten.

Dit is Babel - de communicatie en marketing

De naam Babel is inmiddels in de nieuwe huisstijl, de website en op Social Media geïntegreerd. Er ligt nog een belangrijke taak voor de organisatie – en meer specifiek voor het team van Communicatie en Marketing (C&M) – om het merk Babel te laden qua inhoud en toon in een gezamenlijk, door de organisatie gedragen en door publiek herkende taal.

Speerpunten voor de komende jaren zijn verder

- Het vergroten van publieksbereik door meer interactie, doelgerichte communicatie (zenden én ontvangen) en meer crowdfunding;
- Het aanbrengen van onderscheid in communicatie naar publiek, onderwijs en business. Communicatie met een leerkracht zal immers een andere boodschap en toonzetting kennen dan communicatie met een cursist;
- Voortdurend in gesprek zijn met de doelgroepen en stakeholders en ze laten meedenken;
- Het vervullen van een verbindende rol tussen de diverse domeinen, zodat afstemming verder verbetert en we ons eigen aanbod niet overschaduwden.

En vervolgens onderzoeken we in 2020 hoe we vanaf 2021 komen tot een nieuwe tariefstructuur, die aansluit bij de wensen van de (toekomstige) gebruikers van Babel, drempels tot gebruik van diensten wegneemt en daarmee leidt tot een toename van het gebruik van de dienstverlening van Babel en onze maatschappelijke waarde.

Dit is Babel - de financiën

Om alle plannen tot 2023 te realiseren is het van belang om te sturen op zowel de baten als de lasten.

Tegelijkertijd zijn we nog bezig om de teruggang in subsidie vanaf 2019 binnen de organisatiebegroting op te vangen. Onze ambitie getrouw, willen we door de te nemen maatregelen geen concessies doen aan de kwaliteit van onze dienstverlening. We zoeken de oplossing in het realiseren van efficiency en synergie en in innovatief en ondernemend vermogen, dat tot een betere balans leidt tussen subsidie en inkomsten.

Aan de batenkant zijn de belangrijkste dragers

- De exploitatiesubsidie van de gemeenten;
- De projectgelden voor Boekstart, Armoedebeleid, Cultuureducatie met Kwaliteit, Laagtaalvaardige ouders, Taalhuizen etcetera. Bij het vervallen van deze inkomsten stoppen de activiteiten en krimpen ondersteunende taken;
- De inkomsten uit cursusgelden, contributies, verhuur en horeca. Deze bedragen momenteel 19% van de lasten en het is onze inzet om dit de komende jaren gestaag te laten stijgen.

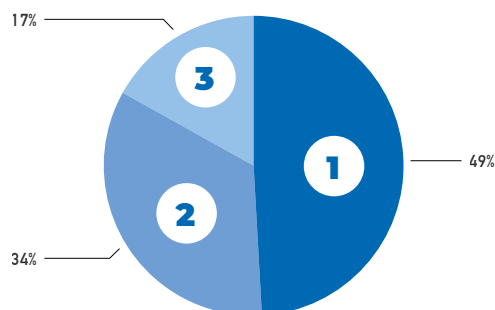
Financiering van extra projecten door fondsen/sponsors is voor ons (nog) niet vanzelfsprekend, dat vraagt aandacht en talent in de komende jaren.

Aan de lastenkant

- Circa 60% van de lasten bestaan uit vaste personele kosten, de flexibele schil is op dit moment minimaal. Voor 2020 zijn loonstijgingen van 3% en 2 % voor 2021 conform cao;
- De lasten voor de huisvesting na 2022 (hernieuwde huisvesting) zijn ongewis. Daarin spelen de toekomstige huurlast, de mogelijkheid om een deel van het gebouw onder te verhuren, kosten huurdersonderhoud en besparing op energielasten een rol.

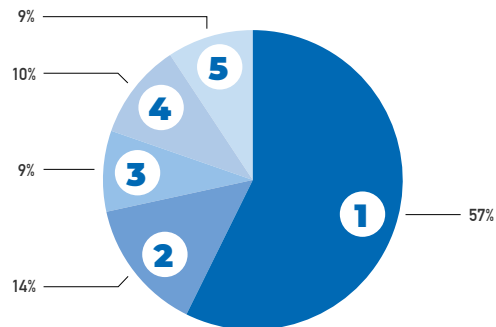
Kosten Babel 2020 bedragen

1	Bibliotheek 's-Hertogenbosch en Rosmalen	€ 4.395.153
2	Kunst & Cultuur	€ 3.040.409
3	Bibliotheken Vught, Boxtel, Sint-Michielsgestel	€ 1.512.765
	Totaal	€ 8.948.327

Inkomsten Babel 2020

1	Gemeentelijke subsidie 's-Hertogenbosch en Rosmalen	€ 5.127.580
2	Gemeentelijke subsidie Vught, Boxtel, Sint-Michielsgestel	€ 1.278.934
3	Projectbijdragen	€ 780.602
4	Opbrengsten gebruikers	€ 928.953
5	Opbrengsten dienstverlening	€ 832.258
Totaal		€ 8.948.327

Dit is Babel - de codes

We onderschrijven de Fair Practice Code door een eerlijke, duurzame en transparante bedrijfsvoering en rekening te houden met elkaars belangen in de culturele sector. We hanteren een redelijke vergoeding voor zzp-ers die we jaarlijks zullen toetsen aan de sector en vanaf 2020 zijn we deelnemer aan een landelijke pilot van PZW om zzp-ers de mogelijkheid te bieden een pensioen op te bouwen.

De Code Diversiteit & Inclusie is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. Het doel van de code is dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Babel onderschrijft vanzelfsprekend deze code maar kent als gevolg van de fusie nog geen gestructureerd diversiteitsbeleid. In 2021 zal een quick scan worden gemaakt om vervolgens te identificeren op welke vlakken de koers moet worden verlegd.

Van oudsher hanteren de voorgaande stichtingen van Babel (Bibliotheek, Muzerije en Bureau Babel) de cultural governance code. Ook de nieuwe stichting werkt met de 8 principes van de Code Governance Cultuur. Er is een Raad van Toezicht-model met een directeur-bestuurder. Jaarlijks houdt

de Raad van Toezicht een zelfevaluatie waarin ze bewust reflecteert op haar eigen functioneren.

Voor mensen die als werkzoekend ingeschreven staan bij het UWV of die op een andere manier een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, hebben we enkele arbeidsplaatsen beschikbaar via WeenerXL en WSD, bieden we stage- en werkervaringsplaatsen aan, zijn we actief tijdens de landelijke Prokkelweek en zijn HALT-jongeren bij ons welkom.

We streven ernaar om in 2020 het certificaat 'Kwaliteit in Beeld' - het certificeringskader voor bibliotheekwerk, cultuur en taal - te behalen. Het is een relatief nieuw certificeringskader dat wordt uitgevoerd door 'Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT)'. Babel wordt getoetst op visie, beleid en resultaten, en wordt doorgelicht op zorgvuldigheid, kwaliteit en de maatschappelijke effecten en toekomstbestendigheid van de organisatie.

Bijlage

Tabel Meerjarenplan 2021 - 2024